

عنوان مقاله:

کاهش آسیب پذیری در برابر زلزله؛ ضرورت نگرش همه جانبه در برنامه های توسعه پنجساله ایران

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی مدیریت جامع بحران در حوادث غیرمترقبه طبیعی (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

محمود قدیری -

خلاصه مقاله:

زلزله بعنوان پدیده ای طبیعی، زمانی مخاطره آمیز و بحران آفرین است که جامعه واقع در معرض آن، نسبت به آن آسیب پذیر باشد. از این رو، تعیین کنندگی آسیب پذیری در شکل گیری بحران، فهم درست و همه جانبه ای را از آن ضروری میسازد. چراکه شناخت همه جانبه آسیب پذیری، مینا و اساسی برای تدوین راه حل های صحیح، همه جانبه، یکپارچه و فراگیر کاهش آسیب پذیری و بحران می باشد و لذا از اهمیت راهبردی برخوردار می باشد. در این راستا، این مقاله با روش توصیفی-تحلیلی و مطالعه کتابخانه ای-اسنادی، پاسخ به دو سوال ذیل را پی میگیرد: (1) نگرش های مختلف به آسیب پذیری کدامند و کدام نگرش فهم و تبیین کامل تری را از آن ارائه می دهد؟ (2) نگرش حاکم بر برنامه های توسعه بعد از انقلاب نسبت به آسیب پذیری و کاهش آن در برابر زلزله چیست؟ نتایج نشان می دهد که سه نگرش عمده در مورد آسیب پذیری شامل نگرش های «فنی-فیزیکی»، «اجتماعی-اقتصادی»، و «ترکیبی» وجود دارد، که از بین آنها، نگرش ترکیبی بعنوان سازشی از دو دیدگاه و نگرش قبلی و شامل نقاط قوت هر دو آنها، و نیز حاوی پیشرفت های نظری و روش شناسی چشمگیر در فهم و تحلیل آسیب پذیری، شناخت و تبیین کامل تری را از آن ارائه می دهد. اما نگرش و عمل حاکم بر برنامه های توسعه پنجساله نسبت به کاهش آسیب پذیری و بحران در برابر زلزله عمدتاً مبتنی بر نگرش «فنی-فیزیکی» می باشد، بطوریکه با تمرکز بر راه حل های فنی-فیزیکی و مدیریتی، و محور قرار دادن «مقاومت و محافظت»، «فرماندهی و کنترل» و «آموزش و خودمادادی»، از ابعاد اجتماعی-اقتصادی و سطوح مختلف آسیب پذیری افراد و گروه های مختلف اجتماعی بویژه قشر پایین و آسیب پذیر غفلت کرده و برنامه های کاهش آسیب پذیری را با برنامه ها و راه حل های اجتماعی و اقتصادی نظیر کاهش فقر، ارتقای سطح رفاه و دسترسی به منابع (شامل زمین و مسکن)، اشتغال و توزیع عادلانه درآمد و ثروت، و ... یکپارچه و همگام نکرده است.

کلمات کلیدی:

زلزله، آسیب پذیری، برنامه های توسعه، نگرش همه جانبه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/33330>

